

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
1.1	Lisäämme elinvoimaa	3
1.1.1	Työllisyysasteen nostaminen.....	3
1.1.2	PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta	5
1.1.3	Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	11
1.1.4	Saavutettavuuden edistäminen	12
1.1.5	Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	13
1.2	Tavoittelemme hiilineutraaliutta	16
1.2.1	Hiilineutraaliuden edistäminen.....	16
1.2.2	Kiertotalouden ratkaisut.....	17
1.2.3	Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	18
1.2.4	Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	19
1.2.5	Kestävä kaupunkikehitys.....	21
1.3	ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite.....	22
2	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	23
2.1	Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	23
3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	26
4	Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	26
5	Voimassaolo ja seuranta	28
5.1	Liite.....	28
6	Allekirjoitukset.....	28

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkoston kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävä kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Lapin ELY-keskus sitoutuu hallitusohjelmassa ja yhteisesti valmistellussa AVI-ELY –strategiassa 2020-2023 asetettuihin kansallisiin strategisiin painopisteisiin ja linjauksiin.

Lisäämme elinvoimaa Lappiin – Tuotamme ratkaisuja yhdessä asiakkaiden ja kumppanien kanssa

Toiminnan perusteena on Lapin kehittäminen ja asiakkaiden hyvä palvelu. Asiakkaiden palvelutarpeiden tunnistaminen ja niiden ratkaiseminen ovat keskiössä. Tuloksia tehdään yhdessä asiakkaiden ja kumppanien kanssa. ELY-keskuksella on erilaisia rooleja kumppanuusverkostoissa. Useimmiten merkitys on keskeinen tulosten ja ratkaisuiden aikaansaamisessa. Olemme aktiivisia aluekehittäjiä ja ratkaisujen hakeminen sekä löytäminen ovat toiminnan lähtökohtana kaikilla vastuualueilla ja TE-toimistossa. Vaikutamme alueiden käyttöön ja rakentamiseen sekä ympäristövaikutusten arviointiin. Rahoituksemme, hankintamme, palvelumme, neuvontamme, ohjauksemme ja valvontamme luovat edellytyksiä kestäväälle, menestyvälle ja uudistuvalla elinkeinoelämälle.

Lapin hyvinvointi, turvallisuus ja yhdenvertaisuus

Luonnon monimuotoisuus ja luonnonvarat ovat yksi Lapin vahvuuksista. Luonto luo perustan alueen hyvinvoinnille. Elinkeinoelämää on kehitettävä kestäväällä tavalla hyödyntäen parasta mahdollista teknologiaa. ELY-keskus edistää Lapissa asuvien, työskentelevien, liikkuvien ja täällä vierailevien ihmisten hyvinvointia. Toiminnan tuloksena ihmiset pystyvät sujuvasti liikkumaan ja nauttivat puhtaasta ja lajirikkaasta luonnosta, kulttuurista ja palveluista sekä kotoutuvat Lappiin. Valvontamme (mm. elintarvikkeet, ympäristöluvat, kalastus) ja toimintamme (mm. tulvien suojelu, ympäristövaikutusten arviointi, liikenneturvallisuus) edistävät turvallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Toimintamme vaikuttaa myös alkutuotanto- ja matkailuelinkeinoin liittyvien eläinten hyvinvointiin.

ELY-keskus tuo asiantuntijuuden erilaisten kehittämisryhmien toimintaan. Osallistutaan ja edistetään aktiivisesti uudenlaisten kehittämisalustojen syntymistä. Aktivoidaan ver-

kosten ja ekosysteemien tarpeista nousevaa innovaatio- ja kehittämistoimintaa. Tavoitteena elinkeinoelämän monipuolistuminen ja arvoketjujen sekä paikallisten luonnonvarojen jalostuksen vahvistuminen.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY -strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY -strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä ja Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista. ELY-keskus toteuttaa ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet, jotka koskevat viraston tehtäviä. Tästä toiminnasta ELY-keskus raportoi säännönmukaisesti myöhemmin erikseen annettavan ohjeen mukaisesti. Virasto varmistaa Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta” vaatimukset huomioiden.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Vaikutetaan siihen, että mahdollisimman moni työnhakija saadaan työllistymään

- Tehostetaan työnvälitystä ja kohtaantohaasteisiin vastaamista TE-toimiston toimialapohjaista työskentelyä vahvistamalla
- Madalletaan yritysten työllistämisen kynnystä ja tarjotaan rekrytointia tukevia palveluja, sekä lisätään palkkatuen käyttöä yrityksissä
- Toimitaan tiiviissä yhteistyössä Rovaniemen seudun kuntakokeilun ja Kemian kaupungin työllisyshankkeen kanssa ja vahvistetaan yhteistyötä myös muiden kuntien kanssa erityisesti vaikeasti työllistyvien, osatyökykyisten, nuorten ja maahanmuuttajien työllistymiseksi
- Vahvistetaan työnhakijoiden yksilöllistä palvelutarpeen arviointia, työnhaun tukea ja ohjausta tarvittaviin palveluihin ottamalla käyttöön pohjoismainen työvoimapalvelumalli
- hankinnoissa huomioidaan pohjoismainen työvoimapalvelumalli, mm. työnhaun verkkopalvelu

13.12.2021

- tehostetaan palveluihin ohjaamista ja palvelujen markkinointia monikanavaisesti / viestitään Lapin työpaikoista ja TE-palveluista niiden tunnettuuden lisäämiseksi monikanavaisesti (some, TE-live, Rekrylappi, erilaiset sähköiset alustat ja niillä järjestetyt tapahtumat) ja kumppanuuksien avulla
- edistetään moniammatillista yhteistyötä yhdyspinnoilla mm. valmistautuen tulevaan soteuudistukseen/hyvinvointialueiden perustamiseen.
- haetaan palveluilla parempaa vaikuttavuutta lisäämällä sopimuksiin laatua ja vaikuttavuutta lisääviä elementtejä sekä sisällytään palveluihin kohderyhmän edellyttämää erityisosaamista
- vastataan yritysten osaamistarpeisiin lyhytkestoisilla, joustavilla ja työelämälähtöisillä koulutuksilla.
- ohjataan, neuvotaan ja autetaan yritysten muutostilanteissa ja kehittämisessä
- Palvelujen ja koulutusten hankinnassa edistetään palvelujen tunnettuutta sekä kohderyhmämarkkinointia, myös verkosto- ja kumppanuusyhteistyönä
- Lapin jatkuvan oppimisen strategian jalkauttamista käytännön toimiksi alueella verkostotyönä
- Luodaan ennakoivan rakennemuutoksen toimintamalli ja toteutetaan sitä alueen positiivisissa ja negatiivisissa rakennemuutostilanteissa luomalla edellytyksiä uudelle yrittäjyydelle ja osaamiselle, työllistymiselle sekä ratkaisuille työvoiman saata- vuushaasteisiin
- Nostetaan osaamista ennakkoinnissa ja tiedolla johtamisessa
- Kehitetään operatiivista toimintaa yhteistyön paikkojen lisäämiseksi ja toimintatapojen "parantamiseksi"
- Palveluvalikoimaa kehitetään tietoperusteisesti

Edistetään ammatillista ja alueellista liikkuvuutta sekä työperäistä maahanmuuttoa

- Markkinoidaan Lapin työmahdollisuuksia yhteistyössä kuntien ja kumppaneiden kanssa sekä luodaan edellytyksiä muuttoliikkeelle ja työperäiselle maahanmuutolle. Kehitetään Lapin imagoa työn tekemisen paikkana, investointi ja matkailukohteiden lisäksi.
- Luodaan työ- ja koulutusperusteiseen maahanmuuttoon painottuva Lapin maahanmuuttostrategia 2030+, joka sisältää:
- Alueen veto- ja pitovoimatekijöiden kehittämisen yhteistyössä Lapin kuntien ja toimijaverkoston kanssa tiedostaen, että työvoima ei tule riittämään alueen työvoimatarpeisiin
- Erityyppisten osaajien ja heidän tarpeiden tunnistamisen (esim. Kansainväliset opiskelijat/harjoittelijat, työn perusteella muuttavat), heille suunnattujen palvelujen, työllistymisen edellytysten ja työmarkkinoille kiinnittymisen edistäminen.
- Tunnistetaan positiivisia ja negatiivisia kohtaanto-haasteita ja tiivistetään toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä niihin kohdistuvien toimenpiteiden kehittämisessä.
- Osallistutaan ja toteutetaan yhteistyössä toimijoiden kanssa hallituksen Talent Boost toimenpideohjelmalla alueellisin toimenpitein:
- Edistetään yhteistyössä Lapin toimijoiden kanssa kansainvälisten osaajien ja heidän perheidensä houkuttelua, asettautumista ja juurtumista Lappiin.
- Etsitään ja kehitetään toimintamalleja kansainvälisten osaajien työllistymisen edistämiseksi Lapissa yhteistyössä toimijoiden kanssa.
- Juurrutetaan ja edistetään kansainvälisen rekrytoinnin mallin käyttöönottoa alueen toimijoiden kesken.

13.12.2021

- Tuetaan toiminnoilla alueen yritysten ja TKI toiminnan kasvua, kansainvälistymistä ja investointeja. Hyödynnetään työn ja yrittäjyyden uudenlaiset mallit ja muodot maksimaalisesti.
- Selvitetään ja luodaan edellytyksiä alueen tarpeisiin vastaavien lähtömaakoulutusten lisäämiseen ja kehittämiseen (hankkeet)
- Edistetään työelämän monimuotoisuuden ja tasavertaisuuden lisäämistä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa

Tehdään hankeaktivointia, jotta alueelle saadaan työllisyyttä ja osaavan työvoiman saatavuutta edistäviä hankkeita rahoitettavaksi Euroopan sosiaalirahaston tuella. Lisäksi tarvitaan hankkeita työelämän ja työyhteisöjen kehittämiseen huomioiden kansainvälistyminen ja erityistä tukea tarvitsevat.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	40	38	37	37
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	41	40	36	36
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	5	5	5

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

Edistetään sellaisten Euroopan sosiaalirahaston tuella rahoitettavien hankkeiden syntymistä, joilla voidaan kehittää pk-yritysten osaamista sekä tuottavuutta ja työhyvinvointia. Lisäksi edistetään kehittämis- ja innovaatiohankkeiden syntymistä, jotka perustuvat TKI-toimijoiden ja yritysten sekä teollisten ekosysteemien yhteisistä tarpeista.

Erityisesti edistetään rahoitettavaksi hankkeita, jotka liittyvät elinkeinoelämän ympäristöhaittojen ja –riskien vähentämiseen, bio- ja kiertotalouden arvoketjujen sekä luonnonvarojen paikallisen jalostuksen vahvistamiseen ml. erilaiset kokeilut, pilotit ja demonstraatiot.

13.12.2021

Kehitetään klusteritoimintaa tavoitteellisesti niin, että ne toimivat alustana kehittämisideoiden syntymiselle ja toteuttamiselle. Otetaan mallia hyvin toimivista klustereista esimerkiksi Arktisen teollisuuden ja kiertotalouden klusteri. Klusteritoiminta on Lapissa toimialapohjainen sekä älykkään erikoistumisen temaattiset ryhmät huomioiva. Suurhankkeiden tulo mahdollistaa ns. Ekosysteemien ja ekoteollisuuspuistojen kehittämisen. Klusteritoiminnan perustan muodostaa aluehallinto, oppilaitokset (toinen- ja korkeakouluaste), tutkimuslaitokset ja elinkeinoelämä.

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

Haetaan ratkaisuja yritysten erilaisiin palvelutarpeisiin ml. rahoituspalvelut yhteistyössä TE-toimiston ja seudullisen yrityspalveluverkoston sekä muiden toimijoiden kanssa yritysten erilaisiin palvelutarpeisiin. Markkinoidaan palveluja monikanavaisesti. Kehitetään seudullisten yrityspalvelutoimijoiden osaamista ja viestintää yritysten kasvun mahdollistamiseksi.

Lapissa huomioidaan älykkään erikoistumisen mukainen toiminta. Tavoitteena saada laajempia yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuuksia. Kansallinen TKI-tiekartta huomioidaan ELY-keskuksen toiminnassa.

Järjestetään osana TeamFinland konseptia-toimijoiden kanssa yhteistyössä erilaisia tilaisuuksia markkinoinnin tehostamiseksi ja palvelujen tunnettavuuden lisäämiseksi.

Hyödynnetään työ- ja elinkeinotoimiston laajat kontaktit yritys asiakasrajapinnassa, aktivoitua KasvuCRM:n käytössä ja vastataan yritysten kasvu- ja kansainvälistymishalukkuuteen yritysliidien pohjalta.

Ekosysteemit ja ekoteollisuuspuistot nähdään mahdollisuutena monipuolistaa elinkeinorakennetta ja saada tuotannollisen toiminnan jalostusastetta nousuun. Oppilaitosten ja tutkimuslaitosten tutkimustoiminnan selkeämpi koordinointi aluestrategian tukemiseen kumppanuusmallilla on keskeinen kehittämiskohde.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

Yrityksiä tuetaan Covid-19-pandemian aiheuttamissa liiketoimintaongelmissa ja palvelutarpeissa, jotta ne selviytyvät koronasta mahdollisimman sujuvasti.

Toteutetaan erilaisia palvelujen markkinointitoimia yritysten aktivoimiseksi suoraan sekä seudullisten yrityspalvelutoimijoiden kautta. Hyödynnetään paremmin mm. yritysten kehittämispalveluiden (KEHPA) sekä Täsmä Koulutuksen mahdollisuuksia yritysten kasvun mahdollistajana.

13.12.2021

Kehitetään seudullisia yrityspalveluja verkostoyhteistyössä erillisen hankkeen kautta. Työelämän murrokseen vastaamiseen kehitetään palveluja ja verkostotyötä erillisen hankkeen kautta.

Edistetään yritysten hyvien asiakaskokemusten syntymistä luomalla lisäarvoa tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tuottaen lisäarvoa ja kokonaisvaltaista palvelua yrityksille. Kehitetään sujuvia palveluketjuja ja -tarjoamaa organisaatorajat ylittäen.

Vahvistetaan yritysten digiosaamista aktivoimalla yrityksiä kehittämään liiketoimintaprosesseihin liittyvää digitaalista osaamista.

Aktivoidaan EAKR- ja ESR-hankkeisiin osallistuvia yrityksiä kehittämään toimintaansa ja viestitään muista yritysten kehittämisspalveluista, mukaan lukien maaseuturahaston palvelut.

Kohdennetaan maaseuturahaston rahoitusta yritysten toimintaa kehittäviin yritystukiin (perustamistukiin) sekä yritysryhmähankkeisiin. Yrityksiä tuetaan Covid-19-pandemian aiheuttamissa liiketoimintaongelmissa. Hyödynnetään maaseuturahaston elpymisrahoituksen mahdollisuudet mm. omistajanvaihdostilanteissa ja uusiutuvan energian käytön hankkeissa.

Aktivoidaan yrityksiä ja koko Lapin Team Finland-verkoston asiakasyrityksiä hyödyntämään maakunnallista, kansallista ja globaalia Team Finland-verkostoa kasvun ja kansainvälistymisen kehittämiseksi. Tuetaan yritysten pyrkimyksiä maakunnasta maailmalle, mutta myös maailmalta maakuntaan.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä (kpl)	104	109	110	110

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Team Finland -verkoston ydintehtävä on Suomessa toimivien yritysten viennin ja kansainvälisen kasvun vauhdittaminen.

Lapissa toimii sekä Team Finland-alueverkosto että Team Finland-alueiimi, joita Ely-keskus johtaa.

Team Finland-alueiimi koostuu julkisrahoitteisista ydintoimijoista: ELY-keskus, TE-toimisto, Business Finland, Finnvera. Alueiimi varmistaa strategian tavoitteiden ja toteutumisen alueella.

13.12.2021

Team Finland -alueverkostoon kuuluvat julkisrahoitteisten toimijoiden lisäksi alueella toimivia kehitysyhtiöitä, Lapin kauppakamari, Lapin Yrittäjät, Lapin liitto ja yliopisto. ELY-keskus tarjoaa palvelujaan kansainvälistä liiketoimintaa käynnistäville ja laajentaville yrityksille - toiminnan pääpaino on pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Verkoston tavoitteena on myös Suomeen suuntautuvien kansainvälisten investointien ja matkailun edistäminen sekä osaamisen vahvistaminen sekä yhteisen asiakkuustyön kehittäminen, yrityksille niiden tarvitsemat palvelut saumattomasti ja ketterästi.

Ely-keskus sitoutuu käyttämään Team Finland-yhteisesti toteutetuissa tapahtumissa ja palvelukokonaisuuksissa, sekä käyttää asiakkuustyön pohjana yhteistä asiakkuudenhallintajärjestelmää. (Viite : Team Finland-strategia 2019)

Tulevan vuoden erityinen painopiste TF-ydintoimijoiden sekä alueellisten ja yksityisten kumppanien roolien selkeyttäminen ja TF-palvelupolun kirkastaminen, palvelujen asiakaslähtöisyyden kehittäminen sekä liiden välittäminen TF-toimijoiden välillä CRM:ssa

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

ELY-keskuksen vetämä ydintoimijoiden aluetiimi (ELY-keskus, Business Finland, Finnvera, TE-toimisto) kokoontuu säännöllisesti. Team Finland-ydintoimijoiden roolit ovat selkeät. Team Finland-alueetiimiin osallistuu laajasti em. organisaatioiden asiantuntijoita myös mm. Kv-neuvojia.

ELY-keskuksen vetämä keskeisten kumppaneiden Team Finland-alueverkosto kokoaa yhteen ydintoimijoiden lisäksi myös muut alueelliset yrityspalvelutoimijat (mainittu edellä). Jatkossa tullaan soveltuvin osin täsmentämään myös keskeisten kumppaneiden roolijakoa.

ELY-keskus tarjoaa palvelujaan kansainvälistä liiketoimintaa käynnistäville ja laajentaville yrityksille sparraten ja neuvoen. Toiminnan pääpaino on pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. ELY-keskuksen avulla yritykset tunnistavat mahdollisuudet kasvuun ja kansainvälisyyteen ja aloittavat määrätietoisen suunnittelun kehittyäkseen pääosin kotimarkkinoilla toimivista yrityksistä kansainvälisiksi yrityksiksi. Hyödynnetään koronatuella saaneet yritykset TF-asiakashankinnassa.

ELY-keskus tukee ja sparraa myös jo kansainvälistyneitä yrityksiä kasvupolun eri vaiheissa liittyen mm. kansainvälistymissuunnitelmiin, rahoitukseen, markkinatietoon ja kaupan esteisiin sekä edistää toimillaan yritysryhmien toimintaa. Lisäksi ELY-keskus vahvistaa osaavan työvoiman saatavuutta yhdessä TE-toimiston kanssa sekä neuvoo yrityksiä mm. kansainvälisten osaajien hyödyntämisessä, Market Opportunity-palveluissa, markkinakohtaisissa webinaareissa, Talent Boost-/Talent Explorer-palveluissa ja UM:n palveluissa yritysten tarpeiden mukaan.

ELY-keskus varmistaa yritysten sujuvan palvelupolun maakunnasta maailmalle hyödyntäen alueellista, valtakunnallista ja globaalia Team Finland-verkostoa. Eri Team Finland -ydintoimijoiden välillä jatketaan uuden, yhden yhteisen matalan kynnyksen digi-

taallisen yhteydenottokonseptin käyttöönottoa, mikä ottaa huomioon yrityksen kehittämistarpeet ja tilanteet laajasti ja joihin TEM-konsernin toimijoiden ja UM:n yrityspalvelutarjonta kohdistuvat.

Team Finland-palvelujen tunnettuutta lisätään asiakaskontaktien, maakunnallisten verkostojen ja eri tilaisuuksien/infojen kautta. ELY-keskus toimii verkostomaisesti asiakasaktivoinnin, yritysten kasvun ja kehittämisen, yhteisten tilaisuuksien, tutkimus- ja kehittämishankkeiden sekä erilaisten työryhmien kautta.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

Tuetaan yrityksiä liiketoiminnan uudistamisessa huomioiden kansainvälinen markkinapotentiaali.

Kohdennetaan maaseuturahaston rahoitusta yrityksille, joilla on potentiaalia kehittyä ja kasvaa uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistämällä toimintaansa.

Panostetaan matkailun tuotekehitykseen huomioiden yritysten palvelutarpeet.

Vahvistetaan viennin osuutta uudesta liikevaihdosta.

Aktivoidaan rahoitettavaksi hankkeita, joissa edistetään PK-yritysten kansainvälistymistä sekä liiketoimintaosaamista mm. Euroopan sosiaalirahaston tuella.

Tuetaan yritysten sisäistä kansainvälistymistä eri keinoin esimerkiksi palvelut, hankkeet ja koulutukset

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	4	5	5	5
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)				
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)				

13.12.2021

Tavoite: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.*

Työvoimakoulutuksessa ja –valmennuksissa alkaville yrittäjille ja yrittäjyydestä kiinnostuneille tarjotaan osaamisen nostoa brändäyksessä, palvelujen kehittämisessä, tuotteistamisessa ja palvelumuotoilussa.

Koronan jälkivaikutukset matkailualalla tulevat olemaan erittäin merkittäviä, siksi kehitettävä uuden tyyppisiä koulutuksia ja valmennuksia esim. perinneruokamatkailuun ja matkailutuotteiden uudelleen muotoiluun ja markkinointiin digitaalisten välineiden kautta. Kehitettävää on myös Lapin kulttuurilaitosten sisältöjen ja tuotteiden hyödyntämisessä matkailussa. Tarvitaan kohdennettua osaamisen erityksille sekä verkostotyön kautta.

Kulttuurimatkailutoimet liittyvät useimmiten matkailun, pk-yritysten ja luovan talouden kehittämiseen. Panostetaan myös hankkimalla koulutusta ja valmennusta luovan alan yrittäjyydestä kiinnostuneille sekä yrittäjänä jo toimiville.

Kohdennetaan maaseuturahoitusta maaseudun kulttuurimatkailua edistäville toimille: tuki voi kohdistua sekä matkailua tukeviin rakenteisiin että kehittämiseen.

Työvoimapalvelujen hankinnassa toteutetaan innovatiivinen hankintakierros, jossa haetaan myös kulttuurialan työntekijöille uutta osaamista.

Saamelaisalueen erityistarpeet otetaan huomioon työvoimakoulutusten ja –palvelujen hankinnassa.

Aktivoidaan alueellisia toimijoita hyödyntämään valtakunnallisen CreMa rahoituksen mahdollisuudet.

Aktivoidaan rahoitettavaksi hankkeita, joilla kehitetään luovan talouden osaamista ja kehitysympäristöjä sekä erilaisia taidelähtöisiä toimintamalleja esim. Euroopan sosiaalirahaston tuella.

Lapin ELY ja Lapin liitto toimivat fasilitaattoreina kuntien kulttuuritoimien maakunnallisessa asiantuntijaryhmässä, jossa tuetaan kuntia kulttuuripalvelujen tarjoajina ja järjestäjinä ja luovan talouden edistäjinä. Ryhmässä on myös Taiken ja AVIn edustus. Asiantuntijaryhmä pyrkii hyvien käytänteiden ja tiedon levittämisen kautta löytämään keinoja mm. kulttuurin ja hyvinvointisektorin yhteistyöhön, kulttuurimatkailun edistämiseen sekä museotoiminnan kehittämiseen ja tuotteistamiseen. ELY-keskus on aktiivisesti mukana luovan alan toimialaklusterissa.

Mittari: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).*

Rahoitetut työvoimakoulutukset, -palvelut, -valmennukset ja hankkeet eri rahoituskanavia hyödyntäen.

Kuntien kulttuuriasiantuntijaryhmän toimeksiannot ja hyvät käytännöt.

CreMa –rahoituksen hakujen aktivointi ja ESR+ ohjelman hankkeiden aktivointi.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

Aktivoidaan rahoitettavaksi hankkeita, joissa kehitetään maakunnan kärkitoimialoilla (kaivos-, metsä- ja metalliteollisuus, kiertotalous sekä luonnontuoteala) uusiutumattomien ja uusiutuvien luonnonvarojen vastuullista, kestävää ja monipuolista hyödyntämistä rakennerahastojen tuella. Edistetään jalostusasteen nousua TKI-toimijoiden ja yritysten yhteishankkeilla ml. osaamisen laajentaminen ja vahvistaminen.

Työvoimapalvelujen ja -koulutusten hankinnassa edistetään vastuullisuutta esim. matkailupalveluissa, huomioiden sosiaalinen vastuu ja kestävä kehitys hankintojen kokonaisuudessa.

Edistetään lähiruokatuotantoa sekä koko vastuullisen ruokaketjun toimintaa: tavoitteena on erityisesti tuottajien parempi toimeentulo sekä tuotannon hiilijalanjäljen minimoiminen. Edistetään eläinten hyvinvointia lisääviä toimia mm. pihatot yms. maatalainvestoinnit. Edistetään metsien monikäyttöä, luonnontuotealaa ja luomukeruun edellytyksiä Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti.

Tuetaan yritysten uudistumishankkeita antamalla asiantuntija-apua. Edistetään kaupallista kalastusta ja uusien kalastajien rekrytoitumista sisävesillä ja merialueella yhteistyössä kalatalousryhmien kanssa. Kaupallisen kalastuksen ja kalankasvatuksen edellytyksiä parannetaan tukemalla kotimaisen kalan edistämishankkeiden toimia sekä huomioiden kaupallisen kalastuksen toimintaedellytykset kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Varmistetaan kalatalouden arvoketjun vastuullinen toiminta riittävällä valvonnalla

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	90	92	93	95

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

Tavoite pyritään saavuttamaan toimenpiteiden ohjelmoinnilla, joka huomioi asiakastarpeet ja vaikuttavuuden. Perusväylänpidon rahoitustason noususta huolimatta, alemman tieverkon kuntoon ei pystytä panostamaan riittävästi. Lisäksi rahoituksen taso on hyvin alhainen vuonna 2023, mikä näkyy myös tyytyväisyystavoitteiden alhaisemmissa tavoitearvoissa.

Tienkäyttäjien tyytyväisyyden ja onnettomuuksien määrän mittareihin pyritään vaikuttamaan pääasiassa maanteiden päivittäisellä kunnossapidolla ja ylläpidolla. Uusi maanteiden kunnossapidon alueurakkamalli voi parantaa asiakastyytyväisyyttä, mutta se tulee käyttöön vaiheittain. Päälysterahoituksen nousu parantaneet tyytyväisyyttä jossain vaiheessa. Toisaalta päälystysrahoitus laskee selvästi vuodesta 2021 vuoteen 2022. Tällä hetkellä päälysteiden heikko kunto haittaa paikoitellen talvikunnossapidon kunnollista suorittamista. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrään pyritään vaikuttamaan myös poikkihallinnollisella liikenneturvallisuustyöllä, jossa on mukana mm. kaikki Lapin kunnat.

Pyritään varmistamaan, että biotalouden toimijoiden (mm. maatilat, puukuljetukset) tarpeet tulee huomioitua tiestön kunnan suhteen. Tiestön tulisi kestää materiaalikuljetukset tiloille ja tiloilta sekä puuhuollon tarpeet.

Maaseuturahastovaroin on mahdollista tukea tiekuntien neuvontaa ja tieisännöintijärjestelmien rakentamista. Edistetään maaseudun logistisia ratkaisuja mm. elintarvikekuljetusten osalta yhteistyössä yritysten ja kuntien kanssa.

Tuetaan mahdollisuuksien mukaan nopeiden tietoverkkoyhteyksien rakentamista maaseudulla kyläverkkoinvestoinnein ja aktivoidaan rahoitettavaksi hankkeita, joissa edistetään koulutus- ja hyvinvointietäpalvelujen saatavuutta harvan asutuksen alueella. Kyläverkkojen kehittämistyössä huomioidaan mahdollinen EU:n elpymisrahoitus, jos varoja myönnetään vielä vuoden 2022 aikana.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)	79	76	73	70
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1-5)	3,0	2,8	2,9	2,9

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutasoon (asteikolla 1-5)	2,6	2,5	2,6	2,6

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: *Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee*

Tunnistetaan yritysten ja työnhakijoiden osaamisen kehittämisen tarpeita ja tarjotaan soveltuvia palveluja osaamistason nostamiseksi. Erilaisilla ura- ja työnhakuvalmennuksilla tuetaan osaamisen ja vahvuuksien tunnistamista sekä kannustetaan jatkuvaan oppimiseen.

Jalkautetaan ja toteutetaan uuden Lapin jatkuvan oppimisen strategian toimenpiteitä sekä kehitetään ohjauspalveluja osana alueellista tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen (TNO) verkostoa. Kehitetään yhteistyömallia oppilaitosten, kuntien, 3. sektorin toimijoiden, yritysten ja palvelun tuottajien kanssa koulutukseen ja työelämään ohjaukseen ja työpaikoille kiinnittymiseen (ml. osatyökykyiset). Tehdään yhteistyötä valtakunnallisen Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen kanssa alueellisesta näkökulmasta.

Edistetään nuorille ja aikuisille suunnattujen ohjaamo-tyyppisten palvelujen rakentamista ja toteuttamista yhdessä kumppaneiden kanssa. Tuotetaan ja kehitetään matalan kynnyksen palveluja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, mm. osana Ohjaamoja. Rovaniemellä ja Kemissä toimivat aikuisten ja maahanmuuttajien ohjaamotyyppiset palvelut.

Vahvistetaan kumppanuutta työllisyyden kuntakoikeilun ja muiden kuntien kanssa sekä kartoitetaan ja yhteensovitetään olemassa olevat palvelut ja tarvelähtöisesti uudistetaan palveluja ja haetaan uudenlaisia palvelumalleja. Yhteistyössä kehitetään markkinavuoropuhelua osana palvelu- ja koulutushankintoja.

Varmistetaan työelämälähtöisen koulutuksen tarjonta yhdessä ennakoiden koulutuksen järjestäjien ja muiden työelämätoimijoiden kanssa (ottaen huomioon pandemian luomat haasteet), erityisesti nuoret, pitkäaikaistyöttömät ja yrittäjät kohderyhmänä.

Vastataan työvoiman saatavuustarpeisiin hankkimalla työnantajille tuki-/neuvontapalvelua osatyökykyisten työllistämiseksi sekä ennakoimalla tulevaisuuden työvoimatarpeita ja työvoiman saannin haasteita. Nostetaan osaamista työnhakijoiden työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Vahvistetaan työnhakijoiden digi-osaamista monipuolisin keinoin. Vastataan maaseuturahaston koulutushankkeilla maaseutuyrittäjien sekä maaseudun asukkaiden koulutustarpeisiin mm. digitalisaatiossa.

13.12.2021

Aktivoidaan rahoitettavaksi oppilaitosten ja kuntien osaamisen ja koulutuksen laadun kehittämisen hankkeita, jotka liittyvät mm. suurhankkeisiin, elinkeinoelämän osaamisen kehittämiseen, kasvu- ja rakennemuutosalojen kehittämiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen, ohjaukseen, elinikäiseen oppimiseen, koulutuksen siirtymisiin, alueelliseen ennakointiin, nuorten koulupudokkuuden ehkäisemiseen, digitaalisuuteen, etäoppimiseen jne.

Edistetään kansainvälisten harjoittelijoiden ja opiskelijoiden sekä kausityöntekijöiden kiinnittymistä alueelle yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

Suunnataan tutkintotavoitteista koulutusta Lapin suurhankkeissa ennakoituihin työvoima- ja osaamistarpeisiin.

Järjestetään lyhytkestoista ja työelämälähtöistä koulutusta, mm. innovatiivisilla hankinnoilla sekä kokeilu- ja pilottiluonteisilla hankinnoilla yhteistyössä TE-toimiston, kuntakoiteilun ja Ohjaamon kanssa.

Vahvistetaan yritysten ja työvoiman digi-osaamista erilaisin koulutuksin ja valmennuksin. Kehitetään ennakointiosaamista ja tiedon tuotantoa tiedolla johtamisen tueksi.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

Jalkautetaan uutta Lapin jatkuvan oppimisen strategiaa vuosille 2021-2025 yhdessä kumppanien kanssa. Kehitetään ennakointia ja verkostoyhteistyön muotoja mm. kuntakokeilun kanssa.

Kehitetään ostopalvelujen laadun seuranta mm. asiakaspalautejärjestelmää kehittämällä sekä vahvistamalla sopimusohjausta ja -seuranta.

Osallistutaan TNO-verkoston toimintaan toimintamallin mukaisesti.

Elinikäisen oppimisen strategiatyössä ovat mukana kaikki oppilaitokset, yritysten edustajat ja muita sidosryhmiä. Työllistymisen edistäminen on keskeistä strategiatyössä.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Päivitetään Lapin maahanmuuttostrategia. Edistetään työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa muiden aluetoimijoiden kanssa esim. kytkeytyen Lapin veto- ja pitovoimahankekonsortioon.

Vahvistetaan osaajien houkuttelua Lappiin jatkamalla ja uudistamalla Work in Lapland-tapahtumaa. Tarjotaan yrityksille verkostoja kansainvälisten osaajien löytämiseen sekä rahallisia kannusteita ensimmäisten kansainvälisten osaajien palkkaamiseen.

13.12.2021

Aktivoidaan yrityksiä ja verkostoja käyttämään palveluja esimerkiksi osaajien hankinta Business Finlandin Work in Finland- palveluista. Tehdään osaajamarkkinoinnissa yhteistyötä House of Laplandin kanssa, neuvotaan ja ohjataan Lapista työpaikkana kiinnostuneita monikanavaisesti.

Vahvistetaan kumppanuutta alueellisten toimijoiden kanssa (Lapin liitto, korkeakoulut ja oppilaitokset, kunnat, yritykset) Lapin veto- ja pitovoimatekijöiden vahvistamiseksi, jotta Lappi nähdään potentiaalisena alueena tehdä työtä ja elää.

Aktivoidaan hankkeita, joilla tuetaan maahanmuuttajien kotoutumista, kouluttautumista ja työllistymistä esim. Euroopan sosiaalirahaston tuella. Hanketoimintaa suunnataan myös kuntien asettautumispalvelujen kehittämiseen, työperäisen maahanmuuton sekä työelämän monimuotoisuuden edistämiseen.

Lisätään työnantajien rekrytointi- ja monimuotoisuusosaamista sekä maahanmuuttajien osaamisen tunnistamista ja kehittämistä työpaikoilla. Kehitetään työpaikoille uuden tyyppisiä koulutuksia, joilla tuetaan yhtä aikaa työyhteisöjen sisäistä kansainvälistymistä sekä edelleen kehitetään Työpaikkasuomi -koulutuksen lisäksi ulkomaalaisten suomen kielen opiskelua.

Maaseuturahastovaroin on mahdollista tukea mm. maaseudun maahanmuuttajien yritys-toimintaa ja yritysverkostojen syntymistä.

Rakennetaan kv-tiimi TE-toimistoon tukemaan Talent Boost toimijoita.

Tehostetaan ja nopeutetaan maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja. Kehitetään kotoutumista tukevia palveluita yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa huomioiden kuntien työllisyyskokeilut sekä hankerahoituksen (ESR-, AMIF- ja maaseuturahasto) markkinointi ja hyödyntäminen. Huomioidaan myös työperusteisen maahanmuuton yhdyspinnat kotoutumispalveluiden kehittämiseen.

Vahvistetaan maahanmuuttajien henkilökohtaista ohjausta ja osaamisen tunnistamista TE-toimistossa ja kunnissa yhteistyössä oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Selkeytetään alueellisia maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja vahvistamalla alueen toimijoiden ohjausosaamista ja verkostoitumista. Kehitetään maahanmuuttajien monialaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita alueella. Hyödynnetään kehittämistyössä hankkeissa saatuja kokemuksia ja toimintamallikokeiluja.

Vahvistetaan kotoutumispalveluiden työelämälähtöisyyttä kauttaaltaan ja etsitään uudenlaisia malleja työn ja osaamisen kehittämisen yhdistämiseksi (ml. kotoutumiskoulutuksen ja osa-aikatyön yhdistäminen). Kehitetään kotoutumiskoulutuksen rinnalle ammatillista osaamista vahvistavia koulutuksia, joilla tuetaan maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista alueelle. Lisäksi jatketaan kausityöntekijöiden koulutusta osana verkko-opintoina toteutettavaa kotoutumiskoulutusta ympärivuotisen työllistymisen edistämiseksi.

Varmistetaan kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyöllä tarpeen mukainen kieli- ja kotoutumiskoulutuksen saatavuus kaikille työkäisille maahanmuuttajille. Koulutusten toteuttamisessa hyödynnetään laajasti etä- ja verkkokoulutusmahdollisuuksia.

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Kehitetään palveluja, jotka tukevat yritysten kansainvälistymistä työyhteisöinä ja kansainvälisten osaajien saatavuutta. Kehitetään ja lisätään niiden palvelujen näkyvyyttä, jotka auttavat yrityksiä kansainvälisessä rekrytoinnissa.

Talent Boost-palvelu huomioidaan osana muita Team Finland-verkoston palveluita.

Edistetään kansainvälisten harjoittelijoiden, opiskelijoiden ja kausityöntekijöiden kiinnittymistä alueelle. Otetaan käyttöön kansainvälistä rekrytointia tukevia uudenlaisia palveluja

Vahvistetaan verkostoyhteistyötä ELY-keskuksen, TE-toimiston, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten välisenä yhteistyönä (Talent Boost ja Talent Hub), jotta ulkomaalaiset opiskelijat pääsevät kosketuksiin työelämän kanssa jo opiskeluaikana.

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Kehitetään pyöräilyn ja kävelyn edellytyksiä sekä työn monipaikkaisuutta. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

Kannustetaan eri sektoreita ja toimialoja yhteisiä tavoitteita tukeviin vihreän kehityksen toimenpiteisiin. Aktivoidaan hanketoimintaa, jolla edistetään uusiutuvan energian käyttöön, energiansäästöön ja materiaalitehokkuuteen liittyviä innovaatioita ja vähähiilisten tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien kehittämistä ja testausta sekä elinkaarirajattelen sisällyttämistä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistyöhön. Tuetaan kuntien pyrkimyksiä kohti hiilineutraaliutta (esim. HINKU-kunta toiminta) sekä lisätään kuntalaisten tietoisuutta vähähiilisyydestä ja toimista, joilla voidaan edistää siirtymistä kohti vähähiilistä taloutta ja yhteiskuntaa. Muistutetaan kuntia eri yhteyksissä kaavoituksen ilmastotyökalujen (esim. KILVA) hyväksi käyttämisestä alueidenkäytön suunnittelun ilmastovaikutusten arvioimiseksi ja hillitsemiseksi.

Vahvistetaan tiedottamisen ja viestinnän roolia eri sidosryhmien opastamisessa ja sitouttamisessa.

Edistetään uusiutuvan energiantuotannon, etenkin tuulivoiman käyttöönottoa. Maatiloilla tuetaan biokaasun käyttöönottoa uusiutuvan energian investointihankkeilla ml. elpymisrahoitus. Maaseutuyrityksissä voidaan tukea myös muita uusiutuvan energian investointeja, mm. maalämpö, aurinkokennot yms.

Osallistumme koordinaatiotyöhön kaivannaisteollisuuden (kaivokset ja louhokset) sivukivien ja rikastushiekkojen hyödyntämisen nykytilannetta ja jatkotoimenpiteitä edistävään kansalliseen työhän TEMin johdolla.

13.12.2021

Rahoitetaan strategiakaudella myös toimenpiteitä, joilla voidaan edistää maa- ja metsätalouden osalta siirtymistä kohti hiilineutraalisuutta. Maataloudessa huomioidaan Pellolta pöytään -strategian tavoitteet kestävän ja ilmastoystävällisen ruokaketjun kehittämisessä. Tuodaan ilmastonmuutokseen liittyviä tekijöitä tutummaksi ja viestitään aiheesta alueella faktatiedoin yhteistyössä kumppaneiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Tuetaan siirtymistä älykkääseen ja kestäväan liikenteeseen. Lisätään joukkoliikenteen houkuttelevuutta parantamalla matkaketjuja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tuetaan kaupunkien joukkoliikennettä.

Edistetään tulvasuojelua sekä peltojen ja metsien vesitaloutta vesistövaikutusten pienentämiseksi ja maaperän hiilensidonnan parantamiseksi.

Hankitaan osaamista hiilineutraaliuden edistämiseen, huomioidaan laajasti ammatillisen työvoimakoulutuksen sisällöissä kuten esim. kiertotalouden huomioiminen eri ammateissa ja työtehtävissä. Vahvistetaan tietopohjaista päätöksentekoa.

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Biokaasun käytön edistäminen, maatilamittakaavaisten biokaasulaitosten lukumäärä, biokaasun käyttöä edistävien hankkeiden lukumäärä

Hiilensidonta pysyvän nurmiviljelyn avulla, nurmen osuus viljellystä peltopinta-alasta hehtaareina.

Lannan käytön tehostaminen mm. biokaasutuotannossa, ympäristösopimukset lannan käytön tehostamiseksi, lannan käyttöä tehostavien hankkeiden lukumäärä ja niihin osallistuvien tilojen lukumäärä

Energiatehokkaat kuljetusmenetelmät, mm. elintarvikelogistiikkaa kehittävien hankkeiden ja ko. toimiin osallistuvien yritysten lukumäärä

Lähiruoan tuotannon ja käytön edistäminen: lähiruoan käyttöä edistävät hankkeet, kpl, lähiruoan käyttö julkisissa ruokapalveluissa (% keskimäärin Lapin kunnissa)

Edistetään ja tuetaan biotalouden, uusiutuvan energian, energiatehokkuuden ja resursiivisaiden ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa.

ELY-keskus seuraa toiminta-alueensa kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä ja hiilineutraaliuden saavuttamista mm. Syken kunta- ja ELY-keskuskohtaisen päästölaskentajärjestelmän/päästötietopalvelun avulla.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Aktivoidaan elinkeinoelämän tarpeista nousevia, kiertotalouteen liittyviä yleishyödyllisiä kehittämishankkeita, joilla edistetään esim. yhdyskuntien ja teollisuuden käyttämien

13.12.2021

raaka-aineiden hyödyntämisestä syntyvien jätteiden ja sivuvirtojen kierrätyksen tehostamista, paikallista jalostusta ja siten sen määrän vähentämistä. Lisäksi kannustetaan kiertotalouteen liittyvän koulutuksen ja osaamisen kehittämistä mm. hanketoiminnalla. Laaditaan Lapin maakunnan kiertotalouden tiekartta.

Osallistutaan Kiertotalouskeskuksen toimintaa. Edistetään ympäristö- ja liiketoimintamahdollisuuksien kehittymistä teollisuuden sivuvirroista. Tuodaan suurien hankkeiden ennakoivamenettely normaalitoimintamalliksi. Hanketta pilotoidaan SITRA, Kiertotalouskeskus, Lapin ELY-keskuksen toimesta.

Pyritään hyödyntämään uusiomateriaaleja maanteiden rakennusurakoissa.

Huomioidaan TEM:in kiertotalouden investointituen markkinointi ja kansallisten toimien seuranta ja yhteys.

Kiertotalouden edistämistä sisällytetään työvoimakoulutuksiin.

Lapin ELY-keskus vastaa TEM vetoisen kaivosten sivukivien ja rikastushiekan -koordinaatiotyön etenemisestä sekä tiedon kokoamiseen päätöksenteon tueksi.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Tuetaan päivitetyn valtakunnallisen jätesuunnitelman sekä kiertotalouden edistämishojelman toteuttamista lupavalvonnan, ohjauksen ja neuvonnan keinoin sekä jätealan toimijoiden ja viranomaisten välisen yhteistyön avulla. Yhdyskuntajätteen kierrätysasteen nostamiseksi pyritään erityisesti edistämään biojätteiden sekä hyödyntämiskelpoisten muovien syntypaikkalajittelun ja erilliskeräilyyn tehostamistoimia, joilla voitaisiin minimoida näiden jakeiden osuutta jätevoimaloihin ohjattavista toimituksista. Lisäksi ELY-keskus tukee valtakunnallisen jätesuunnitelman valmistelua ja toimeenpanoa huomioiden alueellisessa toiminnassaan jätelain uuden 88 §:n vaatimukset.

Lapin ELY-keskuksen asiantuntijan ja TEM vetoisen koordinaatioryhmän tehtävänä on työryhmien- ja työpajojen valmistelu ja koordinointi, verkostojen rakentaminen, työpajojen suunnittelu ja raportointi.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vaikutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Tuodaan ilmastonmuutokseen liittyviä tekijöitä tutummaksi ja viestitään aiheesta alueella faktatiedoin yhteistyössä kumppaneiden ja muiden toimijoiden kanssa. Aktivoidaan hankkeita, joilla ennakoitaan ilmaston muutoksesta johtuvia tarpeita uudistaa toimintatapoja.

Luetaan rahoituspäätöksiä tehtäessä eduksi suunnitelman sisältämät toimenpiteet "ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi". Tuetaan strategiakauden kuluessa myös toimenpiteitä, joilla voidaan edistää maa- ja metsätalouden siirtymistä kohti hiilineutraalisuutta.

Ilmastovaikutusten arviointia korostetaan osana hankkeiden ja alueidenkäytön suunnittelua. Kaavoituksessa käytettävissä olevia sopeutumisen keinoja tuodaan aktiivisesti esille. Ilmastotyön rakentumista osaksi perustoimintaa tuetaan ohjauksen ja neuvottelun keinoin, lausunnoissa ja tukemalla niihin liittyviä hankkeita muun muassa ohjausryhmätyöskentelyn kautta. Alueellinen ja paikallinen ilmastotyö vahvistuu eri viranomaisten, toimijoiden, toiminnanharjoittajien ja asukkaiden yhteistyönä.

Edistetään tulvariskien hallintatoimenpiteitä nimetyillä tulvariskialueilla kiinnittäen erityisesti huomiota tulvakartoitukseen ja tulvansuojelurakenteisiin sekä huolehditaan, että tulvariskit huomioidaan kaavoituksessa ja muussa maankäytön suunnittelussa. Tulvariskien hallinnan toimenpiteiden edistämiseksi rajavesistöissä järjestetään säännöllisesti kokouksia Suomen ja Ruotsin viranomaisten ja suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission kesken.

Otetaan ilmastoriskit huomioon vesi- ja kalatalouden tehtävissä valvottaessa yleistä etua alueellisessa suunnittelussa ja muissa menettelyissä.

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seuranta toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila huomioidaan tiehankkeissa. Asioista käydään vuoropuhelua Y-vastualueen kanssa tie-, rakennus- ja siltasuunnitelmien laatimisen aikana.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	1000	50	50	50

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Helmi-ohjelman puitteissa tehdään-kolmelle lintuvesikohteelle hoito- ja kunnostussuunnitelmat sekä valmistellaan mahdolliset vesilupahakemukset. Kahdella lintuvesikohteella

13.12.2021

toteutetaan raivauksia. Lisäksi kahdella lintuvesikohteella täydennetään linnustoselvityksiä ja ainakin yhdellä kohteella tehdään luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitus. Lisäksi selvitetään muiden lintuvesikohteiden mahdolliset perustilaselvitys ja kunnostustarpeet. Pienvesi- ja rantaluontoteemassa valmistellaan tiedossa olevien kohteiden kunnostussuunnittelua ja inventoidaan uusia. Lisäksi selvitetään rannikon rantaluontokohteiden sekä lähteiden tilaa ja kunnostustarvetta Uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen hoitotoimet 3 kpl, vieraslajiesiintymien maastokartoitukset ja maanomistajien neuvonta vieraslajien torjuntaan 20 kpl sekä torjuntatoimet 1-2 kohteella, tehdyt rajauspäätökset 1 kpl ja lajistoinventoinnit 120 kpl. Perinnebiotooppikohteilla jatketaan inventointia 1000 ha:lla, hoidon suunnittelua ja maanomistajaneuvotteluja 30 kohteella ja aloitetaan kunnostus 10 kohteella. Tehdään hoitosopimuksia joko Isl:n tuella tai ohjataan jatkohoitoon ympäristösopimusten piiriin 15 kohteella. Teemaryhmien kesken tehdään yhteistyötä ja sopivat kohteet toteutetaan yhdessä.

Tavoite: Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierron elvyttäminen, metsien ja peltojen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.

Edistetään ja toteutetaan vesienhoidon kolmannen kauden (2022-2027) vesienhoitosuunnitelmien toimenpanoa yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa ja toteutetaan ja rahoitetaan vesistökunnostushankkeita vesistöjen tilan parantamiseksi ja kalojen elinkierron elvyttämiseksi. Vesien- ja merenhoidon toimeenpanon edistämiseksi keskeistä on toimeenpanoa tukevan verkoston ja yhteistyön vahvistaminen sekä eri rahoituslähteiden hyödyntäminen.

Tehostetaan vesihuoltolain valvontaa valvontaohjelman ja viranomaisyhteistyön avulla. Edesautetaan vesihuoltolaitosten toimintakyvyn turvaamista ja vesihuoltosektorin uudistamista Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelman mukaisesti.

Maaseuturahastovaroin tuetaan maaseudun vesihuollon suunnitelmia kylien asukkaiden vesihuollon turvaamiseksi.

Vaelluskalakantojen tilan parantamiseksi toimeenpannaan NOUSU-ohjelmaa sekä alueellisia kunnostusohjelmia. Yleisen kalatalousedun valvonnassa toimenpiteitä suunnataan enenevässä määrin kalojen luontaisen elinkierron ylläpitämiseen.

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Toimeenpanoa edistetään kaikilla toimialoilla ja kaikissa toimenpideryhmissä. Erityisesti vesienhoidossa painotetaan vesistöjen kunnostus-, säännöstely- ja rakentamissektorin toimenpiteitä sekä metsätalouden vesiensuojelun tehostamistoimenpiteitä.

Mittari: *Vesistökunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).*

Edistetään vesistökuunnostuksia vesienhoitosuunnitelmien tavoitteiden mukaisesti. Erityisesti kiinnitetään huomiota uusien toimijoiden aktivointiin Lapin maakunnan alueella. Uusia vesistökuunnostushankkeita käynnistyy kuusi kappaletta ja 14 kohteella jatketaan aiemmin aloitettuja kuunnostustoimenpiteitä.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Tuetaan kaupunkien joukkoliikennettä. Edistetään liikennejärjestelmää, joka tehostaa kuntien maankäyttöä. Vahvistetaan kestävästä kaupunkikehitystä huomioimalla ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys.

Haetaan Lapissa pitkistä etäisyyksistä aiheutuviin haittoihin osaratkaisuja sähköisistä etäpalveluista sekä osin liikkuvista palveluista.

Huomioidaan "Harvaan asuttujen alueiden" -työryhmän suosituksia/toimenpide-esityksiä myös Lapissa. Euroopan sosiaalirahaston varoin rahoitetaan yhteisöllisyyttä edistäviä kaupunkikehittämisen ja maaseudun välisiä hankkeita.

Tuetaan rahoituksen kautta toimintaa, joilla turvataan, että peruspalvelut ovat turvalliset ja yhdenvertaisesti saatavilla.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	39,5	39,5	39,5	39,5

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

Vahvistetaan ELY-keskuksen roolia valtioneuvoston aluekehittämissä päätöksen (ALKE-päätös) edistäjänä ja aluekehittämistoimijana yhteistyössä maakunnan liiton ja muiden kumppaneiden kanssa.

13.12.2021

ELYn ja TE-toimiston palvelujen (mm. osaava työvoima, yrittäjyys, elinkeinojen kehittäminen) suuntaamisessa huomioidaan valtakunnalliset ja alueelliset aluekehittämistä koskevat painopisteet ja linjaukset.

ELY ja TE-palvelut tukevat omilla välineillään alueen sopimusperusteista yhteistä kehittämistä.

Tavoitteena on turvata hyvinvoinnin ja elinvoiman lisääntyminen Lapissa. Lapin kunnat ovat kokeneet rakennemuutokset. Kuntien vetovoima ei yksin riitä houkuttamaan uusia asukkaita tai pitämään asukkaita paikkakunnalla.

Ennusteiden mukaan Lapin väestöllinen huoltosuhde heikkenee nykyisestä. Työikäisten väheneminen on pullonkaula paitsi yritysten kasvulle ja kilpailukyvyille, myös alueiden kehittymiselle. Suurin poismuuttajaryhmä Lapista on nuoret 15-24 vuotiaat. Lapissa on käyty keskeisten toimijoiden kanssa useita yhteisiä keskusteluita liittyen veto- ja pitovoimahaasteeseen. ELY-keskus tukee, osallistuu ja panostaa laajempaan maakunnalliseen yhteistyöhön osaavan työvoiman hankinnassa.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Luodaan edellytyksiä mm. kaupunkien, maaseudun ja kuntataajamien elinvoimalle ja hyvälle elinympäristölle edistämällä alueidenkäytön suunnittelua MRL:n sisältövaatimusten mukaisesti ja valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita edistäen. ELY-keskus edistää erityisesti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvoja ja huomioon ottamista.

Alueidenkäytön edistämisen painopisteinä ovat suurhankkeet (muun muassa kaivokset, kylmäteknologia, tehdashankkeet, infrahankkeet, tuulipuistot, matkailuun liittyvät hankkeet, maakuntakaavoitus).

Painotetaan erityisesti lakisäateisten viranomaisneuvottelujen lisäksi mahdollisuutta kaavaneuvotteluihin ja ennakkoneuvotteluihin. Lausunnoissa ja neuvotteluissa painotetaan ELY-keskuksen toimivaltaan kuuluvia asioita ja erityisesti suunnittelumenettelyjen yhteensovittamisen tärkeyttä.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF–arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

Lapin ELY-keskus sitoutuu tavoitteen mukaisesti valtakunnalliseen ja alueelliseen toiminnan kehittämiseen.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

Lapin ELY-keskus sitoutuu asiakkuus- ja viestintästrategian sekä niiden pohjalta laadittujen toimintasuunnitelmien toteuttamiseen.

Lapin ELY-keskus sitoutuu saavutettavuusdirektiivin toteuttamiseen.

Kasvatetaan edelleen sähköisen tukihauun ja asiointijärjestelmien osuutta erityisesti maa-seurahoituksen osalta.

Aktivoidaan yhteisen asiakastiedon (KasvuCRM) käyttöä ja liidien poluttamista järjestelmän kautta asiantuntijalta toiselle, jolloin mahdollistetaan yritysten saumaton palveluketju julkisten yrityspalvelutoimijoiden välillä.

Lapin ELY-keskuksessa on käytössä Vaikuta-työkalu, joka auttaa valitsemaan optimaalimman hankintamuodon painoarvoineen kuhunkin hankintaan sopivaksi. Innovatiivisissa hankinnoissa Lapin ELY-keskus on valtakunnan kärjessä liikenteen hallinnonalalla hoidon ja käytön, suunnittelun ja rakentamisen osalta.

ELY-keskus ottaa käyttöön ympäristöasioiden yhtenäisiä toimintatapoja. Tavoitteena on viedä käytäntöön aiemmin kokeiltuja toimintatapoja sekä parantaa toiminnan asiakaslähtöisyyttä siten, että ELY-keskusten Y-vastuualueiden ja aluehallintovirastojen yhteistyö ja vuorovaikutus lisääntyvät ja toimintatapoja kehitetään samalla valtakunnallisesti yhtenäiseksi

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paik-kariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

Sähköiset asianhallintajärjestelmät edistävät sähköistä asiointia. ELY-keskus tukee nopeiden laajakaistojen rakentamista maaseutualueilla.

ELY-keskuksella on hyvät kokemukset etäyhteyksien käytöstä ja monipaikkaisesta toiminnasta. Näitä hyviä käytäntöjä kehitetään, levitetään ja huomioidaan sidosryhmä- ja asiakastyössä. Ympäristölupien valvonnassa jatketaan koronaepidemian aikana käyttöön otettuja uusia toimintatapoja mm. määräaikaistarkastusten toteuttamiseen etä- ja läsnäolotarkastuksen yhdistämisenä.

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Tavoitellaan julkisilla hankinnoilla mahdollisimman suurta vaikuttavuutta ja tuottavuutta. Erityisesti innovatiivisissa hankinnoissa haetaan ratkaisuja palveluihin, jotka uudistavat palveluratkaisuja. Erityisesti innovatiivisia ratkaisuja on haettu työvoima- ja liikennepalveluissa.

Tavoitellaan innovatiivisilla hankintamenettelyillä sitä, että myös pienet toimijat pääsisivät mukaan julkiseen hankintatoimintaan.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Laajan ja monitasoisen kansainvälisen yhteistyön koordinoimiseksi on perustettu maakunnallinen KV-johtoryhmä, jonka jäseninä ovat myös ELY-keskuksen vastualueiden johtajat. Lapilla on maarajat kolmen naapurimaan kanssa ja kanssakäyminen raja-asioiden osassa on osa arkea.

Kiinnitetään huomiota KasvuCRM kirjausten sisältöön ja aktiiviseen päivittämiseen.

Kasvatetaan edelleen sähköisen asioinnin osuutta yhteistyössä KEHA-keskuksen ja ohjaavien tahojen kanssa.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle on käynnistetty yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmaa panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukohtaisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtöisiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä.*

ELY-keskukset osallistuvat KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. Lapin ELY-keskus sitoutuu yllä esitetyllä tavalla KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskus on valmistellut työskentelymallin pandemian jälkeiseen aikaan. Vuonna 2022 toteutetaan digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi ja ELY-keskusten yhteisen tuloksen tavoitteeksi on asetettu > 3,1 (asteikko 1-5).

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

Mittari: *Tietoturvan taso (sanallinen).*

Lapin ELY-keskus on saavuttanut tietoturva-asetuksen mukaisen tietoturvan perustason sekä ISO/IEC 27001:2013 -vaatimukset soveltuvin osin maksajaviraston tehtävien osalta.

Lapin ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA -tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta. Lapin ELY sitoutuu varmistamaan, että 1.1.2020 voimaan tulleen tiedonhallintalain asetamat vaatimukset saavutetaan tuloskauden aikana.

Tietoturva on huomioitu riskienhallintaprosessissa.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

1. Osaamisen kehittäminen/uudistaminen

Taloudellisten resurssien mukaan henkilöstön osaaminen pidetään ajan tasalla
Tehtäväkiertoon kannustetaan
Osallistutaan ja järjestetään hallinnonsisäistä koulutusta
Arjen työssäoppimiseen kannustetaan, etä- ja monipaikkainen työ on tuonut paljon osaamista ja uuden oppimisen tarvetta.

2. Liikkuvuuden edistäminen

Henkilöstöä tuetaan monipaikkaiseen ja etätyöskentelyyn (uudenlainen työskentelykulttuuri pandemian jälkeen aineisto)
Virkavapauskäytännöissä tuetaan hakijaa

3. Valtion työnantajakuvan uudistaminen

Henkilöstön ja henkilöstöryhmien kanssa käydään vuosittain keskustelua toiminnan kehittämisen tarpeesta
Monipaikkaisuus/etä- ja hybridityö mahdollisuus

Mittari	2022 Tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin tyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Tienpidon hankinnan toimivuus ja hankintaprosessin tehostaminen

13.12.2021

Pohjois-Suomen kalatalous

Rajajokien (Tenojoki, Näätämönjoki, Tornionjoki) kalataloustehtävät

Maanteiden kunnossapidon ja rakentamisen hankinta Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten toimialueilla

Arktisten alueiden ympäristöyhteistyön asiantuntijatehtävät sekä Etelämantereen ympäristösuojelun lupa- ja valvontatehtävät

Tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvausasiat sekä maantiealueille jätettyjen ajoneuvojen siirtoasiat

Porotalouden kansalliset ja EU-osarahoitteiset tuet*

ELY-keskusten luomukeruu yhteistyö ja -kehittäminen***

Tenojoen kalastussäännön toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa

Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Kemijoen, Tornionjoen ja Teno-Näätämö-Paatsjoen vesienhoitoalueilla

Rajajokisopimuksen toimeenpano yhteistyössä Ruotsin viranomaisten kanssa

Rajavesistö sopimuksen toimeenpano yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa

Inarijärven säännöstelysopimuksen toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan ja Venäjän viranomaisien kanssa

Yhteistyö Ruotsin ja Norjan kanssa tulvariskien hallinnassa (VNA 659/2010)

Metsämarjojen ja -sienten varastointituet **

Harvaan asuttujen alueiden (HAMA) luontomatkailun tukeminen (kevät 2022, 2 miljoonaa euroa)

Kaivoserikoistumisen koordinaatio yhteistyössä Kainuun ELY-keskuksen kanssa

* Porotalouden kansalliset ja EU-osarahoitteiset tuet on keskitetty Lapin ELY-keskukseen. Tuot myönnetään Lapista.

**Metsämarjojen ja -sienten varastointituki hoidetaan keskitetysti Lapin ELY-keskuksesta. Lapin ELY myöntää tuen ja valvonta suoritetaan alueilla. ELY-keskus on kysynyt muiden ELY:jen kantaa ja järjestely sopii edelleen kaikille vastanneille ELY:ille.

***Lapin ELY-keskuksen luomuvalvonnassa on mm. Metsähallituksen luomukeruualueita kaikkien ELY:jen alueilta. Lapin ELY on toiminut yhteystahona ko. asioissa ELY:jen välisin sopimuksin.

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2022 sitovasti. Vuosien 2023–2025 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahajako.

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2022 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman, ylijohdaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

13.12.2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö	Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö
Ympäristöministeriö	Juhani Damski, kansliapäällikkö
Väylävirasto	Kari Wihlman, pääjohtaja
Väylävirasto	Mirja Noukka, toimialajohtaja
Lapin ELY-keskus	Jaakko Ylinampa, ylijohtaja
Lapin ELY-keskus	Timo Jokelainen, johtaja
Lapin ELY-keskus	Marja Perälä, johtaja

ELY-KESKUS	Jako 2021 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut menot, virkistys)	Matkat, muut menot ja virkistys	Palkkausten tarkistus	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen	Metsitys-tukeen liittyvät tehtävät	Öljylämmityksestä luopumis-avustusten käsittely	POMA hankintaresurssit	Muut muutokset	MÄÄRÄRAHA YHTEENSÄ
Uusimaa	13 456 500	469 150	99 000	261 000	0	0	381 400	515 800	15 182 850
Varsinais-Suomi	12 407 100	689 150	91 200	78 300	243 600	0	171 700	115 000	13 796 050
Satakunta	2 244 100	116 400	16 500	52 200	0	0	63 700	0	2 492 900
Häme	5 962 200	207 050	43 800	52 200	0	0	118 500	-10 000	6 373 750
Pirkanmaa	6 578 900	374 300	48 400	78 300	0	552 300	147 800	166 000	7 946 000
Kaakkois-Suomi	8 760 100	419 050	64 400	78 300	0	0	137 400	0	9 459 250
Etelä-Savo	4 569 000	195 050	33 600	26 100	0	0	52 000	245 000	5 120 750
Pohjois-Savo	7 509 100	401 650	55 200	52 200	0	0	108 900	0	8 127 050
Pohjois-Karjala	3 938 500	160 500	29 000	26 100	60 900	0	57 800	0	4 272 800
Keski-Suomi	9 337 900	368 800	68 700	52 200	243 600	0	106 100	0	10 177 300
Etelä-Pohjanmaa	9 953 600	514 750	73 200	52 200	0	0	63 000	0	10 656 750
Pohjanmaa	3 129 300	171 600	23 000	52 200	0	0	80 700	0	3 456 800
Pohjois-Pohjanmaa	9 050 700	441 600	66 600	78 300	243 500	0	132 900	79 000	10 092 600
Kainuu	3 613 400	186 000	26 600	52 200	0	0	38 100	0	3 916 300
Lappi	9 111 700	492 350	67 000	52 200	0	0	80 000	25 000	9 828 250
KEHA oma toiminta	24 035 400	900 800	176 800	0	0	639 910	0	376 000	26 128 910
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	36 120 368	0	0	156 000	118 400	178 100	260 000	159 200	36 992 068
TE-ASPA	5 036 600	0	37 000	0	0	0	0	0	5 073 600
YHTEENSÄ	174 814 468	6 108 200	1 020 000	1 200 000	910 000	1 370 310	2 000 000	1 671 000	189 093 978